

І ТУЫ

КОМИТЕТИНІҢ, ЕҢБЕКШІЛЕР ДЕПУТАТТАРЫНЫҢ
ПАВЛ ҚАЛАЛЫҚ КОМИТЕТИНІҢ ГАЗЕТИ

октябрь Сейсен 5і

Шығуына 33 жыл
жеке саны 20 тыйын.

XIX съезд өткізіліп жатқан көзіргі тарихи күндерде, өзінің бірлігімен күшті совет халқы туысқан коммунистік партияның төңірегіне бұрынғыдан да берік топтасып, өз Отанының даңқы үшін еңбек майданында жаңа ерлік істер істеуге әзір тұр.

Л. П. БЕРИЯ.

Коммунист (большевиктер) партиясының XIX съезі

өзінің ССРО-ны өркендетудің 1951—1955 жылдарға арналған
бірінші бесжылдық жоспары жөніндегі директивалары

Шаруа Комитетінің Председателі **М. З. САБУРОВ** жолдастың баяндамасы

өрежесінен едәуір
ның негізгі сала-
транспорттың бар-
жүк айналы-
жесінен едәуір
і өркендету негі-
ауқаты артты.
дқа дейінгі дә-
1950 жылы ССРО
1940 жылғымен
өнт көбейді. Көп-
өндірісі мықтап
амасы жүргізілді.
ө өнеркәсіп товар
істемасы жойыл-
йтілді, бөлшек
ө рет кемітілді,
ө нығайтылды.
ө р мен қызметші-
ө бысының жалпы
62 процент өсті.

тұрмыс қажетіне электр қуатын беруді
көбейтуге мүмкіндік туғызады.
Электр қуаты өнімінің белгіленген мөл-
шерде артуын қамтамасыз ету үшін,
энергетика системаларында электр қуаты
қорын көбейту үшін, электр станцияла-
рының қуатын арттырудың қарқыны
күшейтіледі. Электр станцияларының

ғын және орташа электр станциялары
салынуға тиіс, сол сыяқты, қалалар мен
өнеркәсіп орындарын бу қуатымен мол
жабдықтау үшін орталық бу электр стан-
циялары құрылысын жүргізе беру керек
болады.

Ірі бу электр станцияларында, әдетте,
бу қысымы күшті котелдер мен турбина-

ның қуатын төртінші бесжылдықтағыдан,
шамамен, 30 процент көп іске қосу көз-
деледі. Көмір өндірудің белгіленген мөл-
шерде артуын қамтамасыз ету, көмір
өнеркәсібіндегі жұмысшылардың еңбек
өнімділігін арттыру және еңбегін жеңіл-
дету үшін, көмір өндірудің әдістерін онан
әрі жақсарту, еңбекті неғұрлым көп ке-
рек ететін жұмыстарды — лавалардағы
көмірді құлату, көмірді және дайындық
жұмыстары кезінде породаны тиесуді ме-
ханикаландыруды күшейту, көмір өндіруді
кеңінен механикаландыратын ең жаңа
машиналар мен механизмдерді кеңінен ең-
гізу көзделеді.

Шымтезек және сланец өнеркәсібі онан
әрі өркендетіледі. Бесжылдық ішінде әс-
ресе Эстон ССР-інде, шымтезек өндіру
27 процент, сланец өндіру 2,3 есе ұлғай-
тылады.

Халық шаруашылығын күшті қарқып-
мен өркендетуді және өнеркәсіпті, транс-
портты, ауыл шаруашылығын онан әрі

гізінде аяқтауға мүмкіндік береді, мұның
өзі халық шаруашылығын онан әрі тех-
никамен қаруландыру, жұмысшылардың
еңбек өнімділігін арттыру және олардың
еңбегін жеңілдету саласындағы үздік та-
быс болады.

Химия өнеркәсібінде сода, жасанды каучук
және минералдық тыңайтқыштар өн-
дірісі неғұрлым күшті қарқынмен ұлғай-
тылуға тиіс. 1950 жылғымен салыстыр-
ғанда, кальцийленген сода өндірісі, шама-
мен, 84 процент, каустикалық сода өнді-
рісі — 79 процент, жасанды каучук өнді-
рісі — 82 процент және минералдық
тыңайтқыштар өндірісі — 88 процент
арттырылады. Аммиак күкірт кислотасы,
жасанды каучук, жасанды спирт, сода,
минералды тыңайтқыштар, ауыл шаруа-
шылығына зиянды жәндіктерді қыратын
химиялық заттар өндірісінің және ауыл-
шаруашылық дақылдарының шығымды-
лығын мықтап арттыруды қамтамасыз

Мунист (большевиктер) партиясының XIX съезі

інің ССРО-ны өркендетудің 1951—1955 жылдарға арналған бесжылдық жоспары жөніндегі директивалары

Комитетінің Председателі М. З. САБУРОВ жолдастың баяндамасы

айдалануды
зы бар.
пайдалану-
есжылдықта
стың зор
у жоспары-
та мемле-
ржы жұм-
есжылдықпен
оттырылады.
станцияла-
сыяқты же-
жұмсалатын
ітеледі. Күр-
ені жаңа кө-
іске қосы-
оймай, оның
УРУ, жаңа
механика-
процестерді
гы кәсіп-
ды қамтама-
іпорындарды
тын арттыру
неғұрлым
ұлғайтудың
былады. Сол
өспары бо-
ндары, әлек-
ратын завод-
ралдық тың-
дтар құры-
ғыра жүргі-
кәсіптің бұл
ндеуін қам

каландырып, жеке процестерді механикаландырудан құрылысты комплексті жолмен механикаландыруға көшу керек. Бесжылдықта құрылыстағы экскаваторлар паркін, шамамен, 2,5 есе, скреперлерді 3 есе, бульдозерлерді 4 есе, жылжымалы крандарды 4,5 есе көбейту көзделеді. Құрылысшылар барған сайын көбейтіліп отырған машиналар мен механизмдер

II. БЕСІНШІ БЕСЖЫЛДЫҚТЫҢ АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫ САЛАСЫНДАҒЫ МІНДЕТТЕРІ

Ауыл шаруашылығы саласындағы бесжылдық міндет алдағы уақытта да барлық ауылшаруашылық дақылдарының шығымдылығын арттыру, қоғамдық малдың санын онан әрі көбейту, сонымен қатар оның өнімділігін едәуір молайту, колхоздардың қоғамдық шаруашылығын онан әрі нығайтып, өркендету жолымен егіншілік пен мал шаруашылығының жалпы және товарлы өнімін ұлғайту, ауыл шаруашылығында озат техника мен агрономиялық мәдениетті енгізу негізінде совхоздар мен МТС-тердің жұмысын жақсарту болып қала береді.

Бесжылдықтың ішінде дәнді дақылдардың жалпы түсімін 40—50 процент арттыру белгіленген, оның ішінде бидай өндіру 55—65 процент; шитті мақта 55—65 процент, торқалы зығыр 40—50 процент, қант қызылшасы 65—70 процент және күнбағыс 50—60 процент арттырылатын болып белгіленді. Сол сыяқты картоп, конспля, темекі, махорка және басқа дақылдарды өндіру де көбейтіледі. Бау шаруашылығы жұай шаруашылығы

парктерін пайдалануды анағұрлым жақсартуға міндетті.

Құрылыстағы жобалау ісін жақсартып, бұл жұмыста ысрапқа жол бермеу керек, жобалау мерзімдерін қысқартып, құрылысты жобалармен және сметалармен мезгілінде қамтамасыз ету керек. Мұны үшін жоба жасайтын ұйымдарды маман кадрлармен нығайтып, құрылыста бір-үлгілі жобалауды кеңінен еңгізу керек.

тымдылығын арттыру есебінен қамтамасыз етіледі. Жалпы өнім өсімінің астық жөнінде, шамамен, 90 проценті, шитті мақта жөнінде 50 процентке жуығы және қант қызылшасы жөнінде 60 проценттен астамы егіннің шығымдылығын арттыру есебінен алынады.

Төртінші бесжылдықта Одақтың европалық бөлегінің далалық және орманды-далалық аудандарында табиғатты өзгертудің Сталиндік орасан зор жоспарын жүзеге асыруға кірісілді. Егіншіліктің дұрыс системасын барлық жерде бірдей енгізуге көшу үшін көзір керекті мүмкіндіктің бәрі бар. Бесінші бесжылдықта Одақтың европалық бөлегінің далалық және орманды-далалық аудандарының өңіріндегі колхоздар мен совхоздардың жерлерінде ғана емес, сонымен қатар Сибирьдің, Орта Азияның және басқа аудандардың далалық аудандарындағы колхоздар мен совхоздардың егістік жерлерінде де орман алқаптарын жасау көзделеді. Бес жылдың ішінде колхоздар мен совхоздарда кемінде 2,5 миллион гектар егін қорғайтын ағаш-

ғана аудандарында суару жүйесін саау, сол сыяқты Кубань-Егорлық системасын, Орто-Токой су қоймасын және Үлкен Шу каналын салу жұмыстары жүргізіле береді. Бұл жұмыстардың жүргізілуі қуатты техникалық базамен қамтамасыз етіледі. Ауыл шаруашылығында көзір жер қазатын механизмдердің едәуір паркі бар. Ауыл шаруашылығындағы экскаваторлардың паркі 1951 жылы, 1940 жылғыға қарағанда, 8 есе дерлік көбейді. Су шаруашылығы құрылыстары көптеген скреперлермен, бульдозерлермен, грейдерлермен және басқа механизмдермен жабдықталған.

Егін қорғайтын ағаш отырғызумен, дұрыс ауыспалы егіспен және озат агрономияның басқа да тәсілдерімен ұштастырылған жер суару системасының кең жүйесі судың тапшылығы және қуаныштылықтың жиі болуы салдарынан соңғы уақытқа дейін ауылшаруашылық дақылдарының өнімі тұрақсыз болып келген, ал мал шаруашылығы жемшөп пен судың жетіспеушілігіне ұшырап отырған едәуір көлемді территориямызда егіншілікті мықтап өркендету үшін негіз қалайды. Суармалы жердің көлемін едәуір арттыру белгіленіп отырғанын, бұл жерлерді суаруға мемлекеттің өте көп қаржы жұмсайтынын еске алып, ауыл шаруашылығы қызметкерлерінен суармалы жерді пайдалануды жақсартуын талап ету керек. Бізде жер суаратын жүйелері бар жерлер әресе Қазақ ССР-інде, Түркмен ССР-інде және Азербайжан ССР-інде әлі де қанағаттанғысыз пайдаланылып отыр. Бұл жерлерді пайдалануда тәртіп орнатып, суармалы

мал шаруашылығы үшін аса маңызды осы міндетті орындауға, сөйтіп, малды бүкіл жыл бойына көк шөпшен және құнарлы жемшөппен толық азықтандыруды қамтамасыз етуге мүмкіндіктің бәрі бар.

Қой шаруашылығын өркендету үшін әресе В. И. Ленин атындағы Еділ—Дон кеме қатынасы каналының, Каспий ойпатының, Ногай даласының аудандарындағы, Түркмен Бас каналының өңіріндегі суландырылатын және суарылатын жерлерде зор мүмкіндік туады. Бұл аудандарда ірі және өте ірі қой отарлары үшін берік жемшөп қоры жасалуға тиіс.

Көзірдің өзінде колхоздардағы барлық дала жұмыстарының үштен екі бөлегінен астамын орындап отырған ірі мемлекеттік кәсіпорындар болып табылатын МТС-тердің алдына жаңа бесжылдық жоспарда зор жауапты міндет қойылады. Машина-трактор станцияларының жұмысын онан әрі жақсартуды қамтамасыз ету керек, колхоз өндірісінің барлық салаларындағы еңбекті көп керек ететін жұмыстарды механикаландыру жөніндегі олардың атқаратын қызметін ұлғайту қажет, ауылшаруашылық дақылдарының шығымдылығы мен мал шаруашылығының өнімділігі жөніндегі жоспарлардың орындалуына МТС-тердің жауапкершілігін арттыру керек. Үстіміздегі бесжылдықта колхоздардағы дала жұмыстарын механикаландыруды аяқтау, мал шаруашылығындағы, ояу шаруашылығындағы, бау шаруашылығындағы еңбекті көп керек ететін жұмыстарды, ауылшаруашылық өнімдерін тасу, тиеу және түсіру, жер суару, сазбапнақты жерлерді құрғату және жаңа

алдымен, кара металлургия мен химия өнеркәсібінде осындай болды. Кәсіпорындардың қуатын кемітіп белгілеу өнеркәсіптің жеке салаларында әлі күнге болып келеді; министрліктер бұл кәсіпорындардағы өндіріс қуаты резервтерін ашпай, бұл ісімен өнімнің бірсыпыра аса маңызды түрлері өндірісінің ұлғайтылуын тежеп отырады.

Министрліктердің өндіріс қуатын және жабдықтарды пайдалану нормаларын кемітіп белгілеуі фабрикалар мен заводтарды пайдаланудың барысында ғана емес, салынып жатқан кәсіпорындардың техникалық жобаларында да көрінеді. Кәсіпорын жаңа ғана салына бастағанның өзінде, оның техникалық жобада көрсетілген қуаты ешқандай қосымша шығынсыз қайта қарап ұлғайтуды керек қылады, — мұндай мысалдар аз емес.

Өндіріс қуатының кемітілуіне белгіленуіне жоспарлау органдары да едәуір дәрежеде жауапты. ССРО Мемлекеттік Жоспарлау Комитеті өндіріс қуатының резервтерін ашып, оған мемлекет заказдарын толықтырып беру жөнінде өзінің жұмысын жақсартуға тиіс, өндіріс жоспарларын кемітуге тырысатын қандай да болса ведомствоншалық инетке қарсы неғұрлым батыл күрес жүргізуге тиіс.

Біздің еліміздің сталиндік бесжылдықтар кезінде жасалған және озат техникамен жабдықталған қуатты өндірістік аппараты, сол сияқты көптеген маман жұмысшылары мен инженер-техник кызметкерлер кадрлары бар. Мұның өзі жұмыстағы өндіріс қуатын жақсы пайдалану есебінен өнім шығаруды ұлғайта беруге зор мүмкіншіліктер туғызады. Жаңа бесжылдықта осының есебінен едәуір мөлшерде өнім алу көзделеді. Мысалы, 1955 жылы кәзіргі домна пештерін пайдалануды жақсарту есебінен шойын құюдың бес жыл ішінде өскен бөлегінің 30 процентке жуығы, көмір шахталарын жақсы пайдалану есебінен көмір өнімінің бүкіл өскен бөлегінің 25 процентке жуығы, цемент заводтарын неғұрлым толық пайдалану есебінен цемент өнімінің бүкіл өскен бөлегінің 30 процентке жуығы алынуға тиіс. Өнеркәсіптің басқа салала-

рындары, көмір шахталары мен ашық шахталары, темір жолдар мен автомобиль жолдары, метро, биік үйлер және басқа сондай орындарды салатын қуатты құрылыс ұйымдары құрылды, едәуір үлкейтілді. Құрылыс халық комиссариаты орнына құрылған ауыр индустрия кәсіпорындары құрылысының министрлігі кәзіргі уақытта, Құрылыс халық комиссариатының 1940 жылы орындаған жұмыстарынан екі есе көп, ал машина жасау кәсіпорындары құрылысының министрлігімен бірге үш еседен аса көп құрылыс-монтаж жұмыстарын атқарады. Электр станциялары министрлігінің құрылыс ұйымдары кәзіргі уақытта өздерінің 1940 жылы орындаған жұмыстарынан бес еседен астам көп құрылыс-монтаж жұмыстарын атқарады.

Солдай бола тұрса да, құрылыс ұйымдарын онан әрі едәуір нығайту қажет. Бесінші бесжылдық жоспар жөніндегі директивалар бойынша, ең алдымен, Ауыр индустрия кәсіпорындары құрылысы министрлігінің, Электр станциялары министрлігінің және Мұнай өнеркәсібі министрлігінің құрылыс ұйымдарын, сол сияқты, энергетика және металлургия жабдықтарын, мұнай аппараттарын, үлкен және сирек кездесетін станоктар, ауыр ұсталық-пресс машиналарын және жұп көтергіш-транспорт жабдықтарын жасаушы заводтарды салатын машина жасау кәсіпорындары құрылысы министрлігінің құрылыс ұйымдарын нығайту көзделеді.

Құрылыстың индустриялық әдістерінің кеңінен енгізілуін, заводта жасалатын құрылыс бөлшектері, конструкциялар, бетон, ерітінді және басқа жартылай фабрикалар өндірісінің барынша ұлғайтылуын қамтамасыз ету керек. Бұған байланысты металл конструкциялар жасайтын заводтардың қуатын кемінде екі есе арттыру, құрастырылатын темір-бетон конструкциялар заводтарын жеткілікті мөлшерде салу, тас, құм және басқа сондай материалдарды шығару және өңдеу жұмыстарын комплексті жолмен механикаландырып кәзіргі карьерлерді үлкейту және жаңа аудандық карьерлер жасау көзделеді.

Негізгі құрылыс жұмыстарын механи-

кара топырақты емес өңірде 17—19 центнерге дейін; Урал, Сибирь және Солтүстік Шығыс Қазақстан аудандарында 15—16 центнерге дейін және суармалы жерлерде 24—26 центнерге дейін; Закавказье аудандарында 20—22 центнерге дейін және суармалы жерлерде 30—34 центнерге дейін арттырылсын; күріштің шығымдылығы суармалы жерлерде гектарынан 40—50 центнерге дейін жеткізілсін.

Мақтаның шығымдылығы бір гектардан: Орта Азия мен Оңтүстік Қазақстан аудандарында 26—27 центнерге дейін; Закавказье аудандарында 25—27 центнерге дейін және Европалық бөлектегі оңтүстік аудандарда суармалы жерлерде 11—13 центнерге дейін және суарылмайтын жерлерде 5—7 центнерге дейін арттырылсын.

Төменде көрсетілген дақылдардың шығымдылығы бір гектардан мынадай мөлшерге жеткізілсін:

Торқалы зығыр гектарынан кара топырақты емес өңірдегі аудандарда 4,5—5,5 центнерге дейін және Урал мен Сибирь аудандарында 4—5 центнерге дейін;

Қант қызылшасы гектарынан Украина ССР, Молдаван ССР және Солтүстік Кавказ аудандарында 255—265 центнерге дейін, Орталық Кара топырақты облыстардың аудандарында 200—210 центнерге дейін және Орта Азия мен Қазақстан аудандарында 400—425 центнерге дейін;

Картөп гектарынан кара топырақты емес өңірдегі аудандарда 155—175 центнерге дейін, Орталық Кара топырақты облыстардың аудандарында 140—160 центнерге дейін, Оңтүстіктің және Солтүстік Кавказдың аудандарында 135—155 центнерге дейін және Урал мен Сибирь аудандарында 125—145 центнерге дейін;

Күнбағыс гектарынан Украина ССР, Молдаван ССР және Солтүстік Кавказ аудандарында 17—20 центнерге дейін, Орталық Кара топырақты облыстардың аудандарында 14,5—16,5 центнерге дейін және Еділ бойындағы аудандарда 10—12 центнерге дейін жеткізілсін.

Аса маңызды дақылдардың жалпы өнімін молайтудың көп бөлегі егіннің шы-

жаңа, неғұрлым өнімді сорттарын, мақтаның неғұрлым өнімді және ерте пісетін сорттарын, қант қызылшасының қанты мол сорттарын, өте майлы күнбағыс сорттарын өсіріп шығарып, өндіріске енгізу, сол сияқты суармалы жерлерде өсіру үшін ауылшаруашылық дақылдарының жаңа сорттарын өсіріп шығару жөнінде ғылыми-зерттеу мекемелеріне, тәжірибе станциялары мен ауылшаруашылық органдарына талаптар қояды. Мичуриндік ілімнің негізінде советтік агробиологияны онан әрі дамытуды, ауыл шаруашылығындағы ғылыми табыстар мен озат тәжірибені колхоздар мен совхоздарға кеңінен енгізуді қамтамасыз ету қажет.

Бесінші бесжылдықта су шаруашылығы шараларын кеңінен жүзеге асыру белгіленіп отыр. Бесжылдықтың ішінде суармалы жерлердің көлемі 30—35 процент және құрғатылған жерлердің көлемі 40—45 процент арттырылады. Колхоздар мен совхоздарда 35 мыңға дейін бөгеттер мен тоғандар салу белгіленіп отыр.

Жер суаратын тұрақты каналдардың орнына уақытша каналдары бар жер суарудың жаңа жүйесіне көшудің жүзеге асырыла бастауы кәзіргі уақыттың өзінде суармалы жердің көлемін молайтып, өнімділігін арттырудың елеулі құралы болып табылады. Бесжылдықтың аяғында суармалы егіншілігі бар барлық аудандарда жер суарудың жаңа жүйесіне көшуді аяқтау белгіленіп отыр.

Куйбышев су электр станциясының электр қуатын пайдалану негізінде және В. И. Ленин атындағы Еділ — Дон кеме қатынасы каналының өңірінде суару және суландыру жүйесін салу бірінші кезектегі жұмыстар болып белгіленеді. Сталинград су электр станциясының, Түркмен Бас каналының, Оңтүстік Украина және Солтүстік Қырым каналдарының өңірінде суару және суландыру жүйелерін салуға кірісу еске алынып отыр. Сонымен қатар Құлынды даласын суару және суландыру үшін әзірлік жұмыстарын жүргізу белгіленеді. Орталық Кара топырақты облыстарда, Құра-Аракс ойпатында, Сырдария, Зеравшан, Қашқадария өзендерінің бассейндерінде, Орталық Фер-

тегі және Еділ 1600—1900 к Урал және Сол аудандарында 1 дейін, Орта Азия килограммға дейін да 900—1100 зілуі керек.

Жүн қырқу тік Кавказдың рында биязы ж килограммға дейі бір қойдан 4,2 Орталық Кара биязы жүнді бі граммға дейін, а қойдан 4,0—4, бойындағы ауд қойдан 4,6—5, тылай биязы ж килограммға дейі биязы жүнді бі граммға дейін, а қойдан 3,8—4, рылсын.

Мал шаруаш маларды орынд жерде малдың күтілуін қамта дықтың ішінде егісі, шамамен, тің, сүрленетін тамыржемісті д ғы кемінде 2

Сауын мал і саласында мал ді неғұрлым і гілікті жердің отырып, малды онан әрі қолда рылуға тиіс. Б мыз үшін, ең ған аудандарда масына көшу ө табылады және шаруашылығын тыруға мүмкінді қылдардың егіс шығынсыз шаб дарды ауыспап

Коммунист (большевиктер) партиясының XIX съезі

Вінің ССРО-ны өркендетудің 1951—1955 жылдарға арналған бесжылдық жоспары жөніндегі директивалары

Комитетінің Председателі М. З. САБУРОВ жолдастың баяндамасы

өр міндеттер іктерінің, жер ұйымдарының ылығына бас- ртылуын таләп шаруашылығы- сүйене сты- шаруашылығы- өнімін артты- рвтерін кеңінеп- ттік жоспарды бен МТС-тік у керек.

ОРТ ЖӘНЕ

жолдардың жү- дшинниктерімен ылады.

анспортын локо- дармен толық жаңа қуатты па- ең тепловоздар, рларын шыға-

истрлігінің аса й— жүріс сос- нша жақсарту. ң мерзімін қыс- а тәулік жүрісін гондардың жүс- нуды едәуір жақ- ң салмағын арт- болып табылады. менген тапсырма- транспорттының ездардың жүрісі- өрлердің, әсіресе

рын ірілендіруді аяқтап, ведомстволық маңызы бар шаруашылық есептегі терри- ториялық жаңа автомобиль шаруашылық- тарын жасау, автомобиль жөндейтін кәсіп орындардың және автомобильдерді техни- калық жағынан қамтыттын станциялар- дың санын көбейту көзделіп отыр. Қала- лар арасында автобуспен үнемі жолаушы тасыйтын жолдардың ұзындығы, шама- мен, екі есе артады. Барлық ірі қалалар- да таксомотор парктері ұйымдастырылады.

Әуе қатынасы едәуір күшейтіліп, транс- порт самолеттерінің паркі самолет басқа- ратын ең жаңа аспаптармен жабдықталған жаңа самолеттер есебінен ұлғайтылады, сонымен қатар бүкіл тәулікте жұмыс іс- теуге арналып жабдықталған аэропорттар- дың саны көбейтіледі.

Байланыс саласында қалааралық теле-

IV. БЕСІНШІ БЕСЖЫЛДЫҚТЫҢ АУҚАТЫН, ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ ІСІН АРТТЫРУ САЛАСЫНДАҒЫ МІНДЕТТЕРІ

Социалистік өндірістің белгіленіп отырған мөлшерде өсуі және еңбек өнім- ділігінің артуы ұлттық табыстың едәуір молаюын және халықтың материалдық әл-ауқатының бұрынғыдан әрі өрлеуін қамтамасыз етеді. ССРО-ның ұлттық та- бысы бесжылдықтың ішінде кемінде 60 процент артады, мұның өзі жұмысшылар мен қызметшілердің табысы және ша- руалардың табысы бұрынғыдан әрі едәуір артуын қамтамасыз етеді.

Өндіріс көлемінің және еңбек өнімділі- гінің өсуіне сәйкес, сол сыяқты мәде- ниет құрылысы саласындағы тапсырма- ларға сәйкес 1955 жылы 1950 жылғы-

фон-телеграф байланысын, сол сыяқты радио байланысын күшейту көзделеді. Со- вет Одағының барлық территориясында және дүние жүзінің басқа елдерінде со- вет радио хабарларын қабылдау жағдайын жақсарту үшін радио хабарын тарататын станциялардың қуаты едәуір арттырыла- ды. Қысқа толқынды ультра радио хабар лағыштар мен релелі радио байланысын енгізу жұмыстары өрістетіледі. Қалалық телефон станцияларының қуаты 30—35 процент арттырылуға тиіс.

Транспорт пен байланысты одан әрі өр- кендету жоспарына сәйкес транспорт пен байланысқа мемлекет тарапынан жұме- латын күрделі қаржы бесінші бесжылды- қта, төртінші бесжылдықпен салыстырған- да, шамамен, 63 процент арттырылуға тиіс.

ХАЛЫҚТЫҢ МАТЕРИАЛДЫҚ ӘЛ- ЖӘНЕ МӘДЕНИ ДӘРЕЖЕСІН ОНАН ӘРІ АРТТЫРУ САЛАСЫНДАҒЫ МІНДЕТТЕРІ

герлердің мамандығын арттыру жөніндегі шаралар ұлғайтылады.

Дәрі-дәрмек, медицина жабдықтары мен аспаптарын шығару кемінде 2,5 есе ар- тырылуға тиіс, сонымен қатар, ең жаңа дәрі-дәрмектермен басқа да емдеу профи- лактика құралдарының, ал сол сыяқты, ауру түрін анықтайтын және емдейтін кәзіргі заманғы медицина жабдықтары- ның өндірісі бұрынғыдан да гөрі тез ұл- ғайтылады.

Физкультура мен спортты онан әрі өрістету қамтамасыз етіледі.

Еңбекшілердің материалдық әл-ауқаты- ның арттырылуымен қатар социалистік

өркендетілуі көзделіп отыр. Өндірістегі жұ- мысшылардың мамандығын бұрынғыдан әрі арттыру жөніндегі шаралардың кеңі- нен жүргізілуі белгіленіп отыр.

Халық шаруашылығының маман кадр- лары жөніндегі, әсіресе, озат техниканы өн- діріске онан әрі енгізуге байланысты, өсіп отырған тілектерін қанағаттандыру үшін мемлекеттік еңбек резервтері систе- масында жас маман жұмысшылар даяр- лаудың және өндірісте жұмысшылар даяр- лаудың сапасын жақсарту көзделіп отыр.

Бесінші бесжылдықта халықтың өсіп отырған мәдени тілектерін неғұрлым жақ- сы қанағаттандыру мақсатымен киноны және телевидениені, кітапханаларды, клуб- тарды, баспасөзді онан әрі өркендету қам- тамасыз етілуі керек және бесжылды- қтың ішінде киноустановкаалардың саны, шамамен, 25 процент арттырылуы керек, кинофильмдердің, әсіресе түрлі түсті фи- льмдердің шығарылуы көбейтілуі керек. Көпшілік кітапханалардың саны бесжыл- дықтың ішінде кемінде 30 процент, клуб- тардың саны 15 процент көбейтіледі; жә- не олардың халыққа қызмет ету жөнінде- гі жұмысы жақсартылуға тиіс. Көркем әдебиет пен ғылыми әдебиеттің, оқу кітап- тарының, журналдар мен газеттердің шы- ғарылуын едәуір арттыру, полиграфия өнеркәсібін ұлғайту және кітап басудың сапасын, кітаптардың көркемдігін жақ- сарту көзделіп отыр.

Денсаулық сақтау, халық ағарту ісін, ғылыми және мәдени-ағарту мекемелерін дамыту белгіленіп отырғанына сәйкес, бесжылдықтың ішінде осы мақсаттарға

ме жасау, турбина жасау, станок жасау өнеркәсіптерінің, Латыш ССР-інде электр машиналарын жасау, станоктер жасау жә- не кеме жасау өнеркәсіптерінің, Эстон ССР-інде кеме жасау және электр маши- наларын жасау өнеркәсіптерінің бұрынғы дан әрі өркендетілуі белгіленіп отыр. Эс- тон ССР-інде суперфосфат өндірісі ұйым- дастырылады. Бесжылдықтың ішінде ба- лық аулауды Литван ССР-інде, шамамен, 3,9 есе, Латыш ССР-інде 80 процент, Эстон ССР-інде —85 процент арттыру көзделіп отыр және бұл республикаларда кәзір жұмыс істейтін, балықты ұқсату кәсіпорындарын кеңейту және жаңа кә- сіпорындарын салу белгіленіп отыр.

Литван ССР-інде, Латыш ССР-інде жә- не Эстон ССР-інде өте өнімді мал шаруа- шылығын бұрынғыдан әрі өркендету, әс- ресе сүт малы мен шошқа санын көбейту көзделіп отыр. Бұл республикаларда бат- пақтарды құрғату жөнінде жұмыстар жүргізіледі. Тракторлармен және ауыл- шаруашылық машиналарымен жабдықтал- ған машина-трактор станцияларының са- ны көбейтіледі.

Темір жолдарды қайта құру жөнінде қажетті жұмыстар жүргізілуі керек, сол сыяқты Неман және Даугава өзендерінің бассейндерінде кеме қатынасы жақсарты- лып, жолаушылар мен жүктерді тасымал- дау арттырылуға тиіс. Қаунаста Неман өзені арқылы және Ригада Даугава өзені арқылы көпірлер салу көзделіп отыр. Литван ССР-інде, Латыш ССР-інде және Эстон ССР-інде теңіз транспорты мен те- ніз порттарын бұрынғыдан әрі өркенде- ту қамтамасыз етіледі. Автомобиль жол- дарын салу және қайта құру кең көлем-

екі есе, труба проводы арқылы мұнай өнімдерін ағызу, шамамен, бес есе арттырылады.

Теміржол транспортында жүк тасымалының артуы темір жолдардың жұмыс көлемін онан әрі көбейтеді. Осыған байланысты темір жолдардың жүк өткізу қабілетін арттыру теміржол транспорты саласындағы аса маңызды міндет болып табылады.

Темір жолдардың жүк өткізу қабілетін арттыру үшін бірсыпыра күрделі шаралар жүргізу көзделіп отыр.

Мұнда өткен бесжылдықпен салыстырғанда, екінші жолдардың іске қосылуын, шамамен, 60 процент, электрлендірілген темір жолдардың іске қосылуын төрт есе арттыру, станциялық жолдардың ұзындығын темір жолдардың пайдаланылатын ұзындығының 46 процентіне жеткізу ескеріліп отыр.

Жаңа темір жолдар құрылысы едәуір көбейтіледі. Бесінші бесжылдықта, төртінші бесжылдықтағыдан, шамамен, 2,5 есе артық жаңа темір жолдар тұрақты пайдалануға берілуге тиіс. Оңтүстік — Сибирь магистралінің Абақаннан Ақмолага дейінгі участігінің құрылысы және Чарджоу — Кунград темір жолы салынып болады; Кунград — Мақат, Красноярск — Енисей, Агрыз — Пронино — Сургут, Гурьев — Астрахань темір жолдары мен басқа жолдардың құрылысы өрістетіледі.

Темір жолдардың негізгі бағыттарын поездарды өткізу қабілетін арттыруды және поездардың хауіпсіз жүрісін қамтамасыз ететін сигнализацияның, автоматтандырудың және блокировканың ең жаңа құралдарымен онан әрі жабдықтау белгіленіп отыр.

Темір жолдардың жол шаруашылықтары күшейту мақсатымен темір жол транспортына, төртінші бесжылдықтағыға қарағанда, жаңа рельстерді 85 процент артық беру және ұсақ құм тастардың үстіне төселген жолдардың ұзындығын екі есе арттыру көзделеді.

Үстіміздегі бесжылдықта вагондардың жұмыс паркін автоматты тіркеуге көшіру

тар салу, кәзіргі порттарды жетілдіріп, оларды нағыз өнімді механикаландыру құралдарымен жабдықтау есебінен, шамамен, екі есе арттырылуға тиіс.

Сибирь өзендері бассейніндегі өзен транспортының артта қалуы жойылып, Қыбыр Солтүстік аудандарында жүк тасуда оның ролі арттырылуға тиіс.

Сонымен қатар жергілікті тілектерді қанағаттандыру үшін шағын өзендерде тасымалды көбейтуді қамтамасыз ету қажет.

Теңіз сауда флотының, соның ішінде мұнай тасыйтын флоттың тоннажын едәуір мөлшерде арттыру үшін кеме жасайтын және кеме жөндейтін жаңа заводтар салу және кәзіргі заводтарды кеңейту жолымен отандық теңіз кемелерін жасаудың базасын ұлғайту көзделген. Теңіз порттарының кеме өткізу қабілеті және теңіз кемелерін жөндейтін заводтардың қуаты бесжылдықта, шамамен, екі есе арттырылуға тиіс. Ленинград, Одесса, Жданов, Новороссийск, Махачкала, Мурманск, Нарьян-Мар порттарын және Қыбыр Шығыстағы кеме порттарын кеңейтіп, қайта жасау, Рига мен Клайпеда порттарын кеңейту жұмыстарын жүргізу белгіленіп отыр.

Солтүстік теңіз жолы арқылы тасылатын жүктерді Арктика мен Қыбыр Солтүстіктің халқын, кәсіпорындары мен құрылыстарын үздіксіз жабдықтауды қамтамасыз ететін мөлшерге дейін арттыру, теңіз флотын жаңа ледоколдармен толықтыру, Лена өзенінің бассейнінде жүк тасуды кеңінен өркендету көзделеді.

Құм-тас төселген автомобиль жолдарын салу көлемі, әсіресе Оңтүстік аудандарда, Закавказьеде және Балтық бойында төртінші бесжылдықпен салыстырғанда 50 процент артуға тиіс.

Тез өсіп отырған автомобиль паркін пайдалануды жақсартуға, автомобиль транспорты тасымалының өзіндік бағасын кемітуге зор көңіл бөлу қажет. Осы мақсатпен жалпы пайдаланылатын автомобиль транспортының жүктер мен жолаушылар тасудағы үлес салмағын едәуір арттыру, кәзіргі автомобиль шаруашылықта

дықтағымен салыстырғанда, шамамен, екі есе көбейтіледі. Қалалар мен жұмысшы поселкелерінде тек мемлекеттік құрылыс орындары арқылы жалпы көлемі 105 миллион шаршы метрге жуық жаңа тұрғын үйлердің іске қосылуы көзделіп отыр.

Мұның үстіне мемлекеттік кредиттің жәрдемімен және халықтың өз қаражатымен салынатын жеке тұрғын үйлерді халықтың өзінің салуы жүзеге асырылады. Бұл арада мынаны есте ұстау керек: өткен бесжылдықта бүлінген тұрғын үйлерді қалпына келтіру кең көлемде жүргізілген болса, онымен салыстырғанда, жаңа бесжылдықта сапасы анағұрлым жақсы, бұрынғыдан анағұрлым көркем жаңа тұрғын үйлер ғана салынатын болады.

Тұрғын үйлер құрылысының үлкен программасын жүзеге асырумен қатар, халыққа коммуналдық және тұрмыс жағынан қызмет етуді бұрынғыдан әрі жақсарту жөнінде — су проводы мен канализация орындарын ұлғайту, үйлерге жылылық және газ беру, қалалық транспортты ұлғайту және қалалар мен жұмысшы поселкелерін көркейту жөнінде кең шаралар жүргізіледі.

Жаңа бесжылдықта халықтың денсаулығын сақтау саласында зор міндеттер орындалуға тиіс. Ауруханалардың, диспансерлердің, әйелдер босанатын үйлердің, санаторийлердің, демалыс үйлерінің, балалар яслилерінің, балалар бақшаларының санын бұрынғыдан әрі көбейту көзделіп отыр. Ауруханаларда төсек саны кем дегенде 20 процент, санаторийлерде орын саны, — шамамен, — 15 процент, демалыс үйлерінде 30 процент, балалар яслилерінде — 20 процент және балалар бақшаларында 40 процент арттырылады. Ауруханаларды, диспансерлерді, санаторийлерді ең жаңа медициналық құрал-жабдықпен бұрынғыдан әрі жабдықтау қамтамасыз етіледі және олардың жұмысының мәдениеті арттырылады. Бесжылдықтың ішінде елімізде дәрігерлердің саны кем дегенде 25 процент көбейеді, сол сыяқты дәрі-

сәйкес бесжылдықтың ішінде жоғары және арнаулы орта дәрежелі оқу орындарынан барлық түрдегі мамандар даярлап шығаруды 30—35 процент, соның ішінде жоғары оқу орындарынан — 50 проценттен аса арттыру керек. Өнеркәсіптің, құрылыстың және ауыл шаруашылығының аса маңызды салаларына арнап жоғары оқу орындарынан мамандар даярлап шығару 1955 жылы 1950 жылғымен, салыстырғанда шамамен екі есе арттырылады.

ССРО-да техникалық прогресті қамтамасыз етуде және социалистік мәдениетті өрлетуде маңызды роль атқарып отырған советтік ғылым жаңа бесжылдықта мемлекеттен үлкен жәрдем алады. Бесжылдықтың ішінде жоғары оқу орындары мен ғылыми-зерттеу институттарының аспирантурасы арқылы даярланып шығарылатын ғылыми және ғылыми-педагогикалық кадрлардың саны, өткен бесжылдықтағымен салыстырғанда, шамамен, екі есе көбейтіледі. Ғылыми-зерттеу институттары мен жоғары оқу орындарын салуға үлкен күрделі қаражат бөлінуі көзделеді. Аса ірі ғылыми және оқу орталығының — Москва мемлекеттік университетінің зәулім үйінің құрылысы аяқталып келеді.

Ғылыми-зерттеу институттары мен жоғары оқу орындары ғылыми жұмысты мықтап жақсартуға тиіс, халық шаруашылығын өркендетудің аса маңызды мәселелерін шешуге, озат тәжірибені қорытуға ғылыми күштерді неғұрлым толық пайдалануға тиіс. Ғылыми жаңалықтардың кеңінен практикада қолданылуын қамтамасыз ету керек, ғалымдардың білімінің барлық салаларындағы теориялық мәселелерді талдап шешуіне барынша көмек көрсетіп отыру керек, ғылымның өндіріспен байланысын нығайтып отыру керек.

Ересек халықтың өз білімін көтеруге деген талабының өсіп отырғанын еске алып, сырттан және кешке оқытатын жоғары, арнаулы орта дәрежелі оқу орындарының, ал сол сыяқты еңбекші азаматтарды өндірістен қол үздірмей оқу үшін жалпы білім беретін мектептердің онан әрі

жөнінде одан шойын, мұна талары және өндірісінің өліп отырғанын бұрынғы жылдан 1950 жылғымен асы

Жаңа республикалар ниетінің бұзылған сайты, олардың барлығының кеуінің мынағытуының былады.

Атап айтсақ Литван ССР-інің өркендеуіне ре Совет Үк

лығының табылады. ССР-інде бесжылдық өнімі 2,8 есе ар жаңадан ма на бесжыл бұрынғыда асырылады қуатын өн ва су эле орталығын станциясы Сланец-х гізінде Эс 2—2,5 ес процент Кохтла — салынып жасау өне

Коммунист (большевиктер) партиясының XIX съезі

Жолдастың баяндамасының соңы

спарды толық құбылдыруларының жұмысын ойып, біздің бүгінгі мақсатымызды большевиктерді кеңінен

кадрларды өңдеушіліктерге, өзіннің қандай рухында тәрбиешілік тұрмыс прогрестік құрынында, барын

орындау әрбір болып табымен Үкметтің ала отырып, арын орындау ттік тәртіпті текеттік жосым бойынша менклатурасынша, еңбектік бағасы бо тиіс.

бойынша алғашқы асыру халаудың жақсы жоспарлаудың өнеркәсіптің ың жеке сала опорцияларды сірудің ішкі ланың отыру

ардың ойдаі едәуір аргжылдық жос бойынша бес соқ жағдай тамасыз ете ылдық және әсе молайты

лық елдерде миллиондаған адамдардың социалистік қоғамдық құрылыстың артықшылықтарына, советтік саясаттың халықтар арасындағы бейбітшілікті және достық қағынастарды күшейту саясаты екендігіне барған сайын көзі жетуде.

Партияның XIX съезінің бесінші бесжылдық жоспар жөніндегі директивалары жобасының жариялануы барлық елдерде тегіс жұрттың назарын аударты және жұртшылық бұған қызу үч қосты. Бейбіт шаруашылық құрылысты және халықтың әл-ауқат дәрежесінің бұрынғыдан әрі артуын көздейтін сталиндік жаңа бесжылдықты бүкіл дүние жүзінің еңбекшілері шын жүректен құттықтауда.

ССРО-да бесінші бесжылдық жоспар жөніндегі директивалардың жобасын партия ұйымдары, жұмысшы табы, шаруалар және интеллигенция жаппай тегіс мақұлдады. Социалистік экономика мен мәдениеттің коммунизмге қарай бұрынғыдан әрі тез өркендеуінің программасымен рухтанған Совет Одағының еңбекшілері партияның съезін көрнекті өндірістік табыстармен қарсы алды. 1952 жылдың 9 айының ішінде өткен жылдың тиісті дәуірімен салыстырғанда ССРО өнеркәсібінің жалпы өнімі 12,5 процент, халық шаруашылығына жұмсалатын күрделі қаражат көлемі — 15 процент, темір жолдарда бір тәулікте тиелетін жүктің орта мөлшері 10 процент артты. Дәнді дақылдардан мол өнім алынды, техникалық дақылдардың, овощтар мен картоптың бітік шыққан өнімін жыйнау жұмысы аяқталып келеді.

Бесжылдық жоспар жөніндегі директивалардың жобасын талқылай келіп, партия ұйымдары, сол сыяқты, партияның жеке мүшелері мен партияда жоқ жолдастар да көп ескертулер мен қосымшалар жасады. Айтылған ескертулердің толық басым бөлегі директивалардың жобасын қайсы бір облыстың өнеркәсіп

яси және өндірістік белсенділігі артуын тудырды; социализм мен демократия жолына түскен барлық халықтар үшін келешектің бейнесі болып табылатын советтік шаруашылық құрылысқа олардың зейін қоюы күшейді. ССРО-ның экономикалық күш-қуатын бұрынғыдан әрі арттырудың бесжылдық жоспарын демократиялық елдердің еңбекшілері қанағат тұтып қарсы алды. Бұл жоспарды олар бүкіл дүние жүзінде бейбітшіліктің сенімді кепілдігі және ССРО мен демократиялық елдердің экономикалық байланыстарын бұрынғыдан әрі нығайтып, ұлғайтудың нақтылы алғы шарты деп біледі. Халықтық демократия елдерінің жұмысшылары мен шаруалары партияның XIX съезінің құрметіне өздерінің бесжылдық жоспарларын толық және асыра орындау жөнінде міндеттемелер алды.

Капиталистік экономиканың милитарлануы барған сайын күшейіп отырғандығына байланысты үсті-үстіне адам айтқысыз жоқшылықтар көріп отырған капиталистік елдердің еңбекшілеріне бесжылдықтың халықтың тұрмыс дәрежесін бұрынғыдан әрі арттыру программасын көздейтіндігі аса үлкен әсер етті. Бейбіт еңбек және бүкіл қоғамның әл-ауқаттылығы социализм тұсында ғана мүмкін екендігіне олардың күннен күнге көзі жетуде.

Барлық буржуазиялық газеттер советтік жаңа бесжылдыққа зор көңіл бөлуде. Атап көрсететін бір жағдай мынау: егер бұрынғы бесжылдықтарға буржуазиялық баспасөз, әдет бойынша, күмәнданып қараған болса және тіпті төртінші бесжылдықты көп буржуазиялық қайраткерлер американдық заемдарынсыз орындалмайды деп санаған болса, қазір советтік жоспарларды орындауда даусыз табыстарға қол жеткендігі себепті буржуазиялық қоғамдық пікір енді бұл бесжылдық жоспарды нақтылы емес деп санай алмайды.

әлі жеткілікті дәрежеде жақсы пайдаланылмай келеді.

Мінбеге **М. А. Суслов** жолдастың шығуын съезд жылы жүзбен қарсы алды.

БК(б)П XIX съезі және Сталин жолдастың «ССРО-да социализмнің экономикалық проблемалары» деген данышпаңдық жаңа еңбегі, — деді Суслов жолдас, біздің еліміздің коммунизмге қарай жеңімпаздық салтанатты жүрісінің тамаша боланағын белгілеп берді және советтік социалистік қоғамдық тұрмыстың сарқылмас күші мен қуатын, оның капиталистік қоғамдық құрылыстан даусыз артықшылықтарын бүкіл дүние жүзінің алдында тағыда айқын көрсетеді. Бесінші бесжылдық жоспар ССРО халық шаруашылығының жаңадан мықтап өркендеуін белгілейді және коммунизмнің материалдық-техникалық базасын жасауда жаңа кезең болады.

Суслов жолдас бұдан кейін мынаны атап көрсетті: марксизм-ленинизмнің классиктері үйрететіндей, коммунизмнің толық жеңуінің басты шарттарының бірі — барлық совет адамдарының мәдениет дәрежесінің және саяси саналылығының еңбекшілерге коммунистік тәрбие беру ісінің бұрынғыдан әрі өрлеуі болып табылады.

Әдебиет пен искусство қайраткерлерінің арасында біраз етек алған және буржуазиялық идеологияның қалдықтары мен ықпалына қарсы, біздің алға басқан қозғалысымызға кедергі келтіретіннің бәріне қарсы белсене күресуден аулақтатып әкететін «тартыссыз теориясы» дейтін нәрсе асқан зор қате, марксизмге-ленинизмге жат. Ескі мен жаңаның арасындағы, өліп өшіп бара жатқанмен жаңадан туып келе жатқанның арасындағы күрес дамудың негізі болып табылады деген сталиндік нұсқауды еске салып, Суслов жолдас былай деді:

Социалистік мәдениет құрылысы және еңбекшілерге коммунистік тәрбие беру — реакцияшыл буржуазиялық идеологияға

гін жеңіл өнеркәсіпті шикізатпен қамтамасыз ету мәселелеріне арнады.

Сөз Электр станциялары министрі **Жимерин** жолдасқа берілді. Жаңа бесжылдық жөніндегі директивалардың жобасы ССРО-да социалистік құрылыстың орасан қулаш сермегендігін көрсетеді, деді ол. Ленин мен Сталин жоғары техника негізінде, елді жаппай электрлендіру негізінде ғана коммунизмді ойдағыдай орнатуға болады, деп үйретеді. Осы нұсқауларды орындай отырып, совет мемлекеті елдің энергетика шаруашылығын нығайтудың және бұрынғыдан әрі өркендетудің барлық шараларын істеуде.

Жаңа бесжылдықта электрлендіру ісін бұрынғыдан әрі өркендетілуі көзделіп отыр. Электр станцияларының қуаты, шамамен, екі есе, ал электр қуатын өндіру — 80 процент артуға тиіс. Сталин жолдастың инициативасы бойынша Еділде, Днепрде, Амударияда дүние жүзіндегі ең ірі гидротехникалық құрылыстар кең өріс алып отыр. Бұл құрылыстардың тұңғышы — Еділ — Дон каналы мен Цимлянск су электр станциясы қазірдің өзінде-ақ іске қосылды. Жұмыстардың ойдағыдай жүргізіліп жатқандығы Куйбышев электр станциясының құрылысы 1955 жылы аяқталатындығына, ал Каховка су электр станциясының мерзімінен бір жыл бұрын салынып болатындығына сенім береді.

Қара металлургия министрі **Тевосян** жолдас өзінің сөзінде қара металлургия мен үсті металлургияның өркендеуін толық сыйпаттады.

Сабуров жолдастың баяндамасы бойынша жарыссөз тоқтатылды. Съезд БК(б)П Орталық Комитеті белгілеген, «Партияның XIX съезінің ССРО-ны өркендетудің 1951—1955 жылдарға арналған бесінші бесжылдық жоспары жөніндегі директиваларының» жобасын негізге алды және директиваларының жобасы жөніндегі тұжырымдар мен қосымшаларды қарайтын Комиссия сайлады.

Көпшілік мәжілісінің

құрылыс материалдарының бағасын кеміту негізінде еңбек өнімділігін арттыру жолымен жету керек.

Кәсіпорындар мен құрылыстардың шаруашылық басшыларынан өндірістің экономикасы мен финансы мәселелеріне анағұрлым көп көңіл бөлу талап етіледі, өндірістің техникасын және өндірісті ұйымдастыру саласындағы өздерінің барлық жұмысын кәсіпорындар жұмысының экономикалық және финансы нәтижелерімен шебер ұнтастырып отыру талап етіледі. Өндіріс пен құрылыстың, товар айналымының, материалдық құнды заттар қорын жыйнаудың барысын, кәсіпорындар мен шаруашылық органдардың финансы шаруашылық жұмысын күнбе-күн ақша арқылы бақылау ісінде финансы органдарының ролін күшейту керек.

«Барлық кесел мынада, — дейді Сталин жолдас, — біздің шаруашылық қызметкерлер мен жоспарлаушылардың, бірлі-жарымның болмауы, құндылық заңының нәтижелерімен таныстығы нашар, олар нәтижелерді зерттемейді және өздерінің есептерінде еске ала білмейді».

Партия, совет, шаруашылық, кәсіподақ, комсомол ұйымдары еңбекшілердің қалың

бүкіл қоғамның үздіксіз өсіп отырған материалдық және мәдени тілектерін барынша толық қанағаттандыруды қамтамасыз етуде.

Совет Одағының бесжылдық жоспары — бейбіт шаруашылық және мәдениет құрылысының жоспары. Оны орындау бүкіл дүние жүзінде бейбітшілікті нығайту ісіне қосылған жаңа үлкен үлес болады. Совет Үкметінің жаңа бесжылдық жоспарда бейнеленген бейбітшілік сүйгіш саясаты социализм системасы мен капитализм системасының қатарласып бейбіт өмір сүру мүмкіндігін еске алады, бүкіл совет халқының бейбітшілікке ұмтылған тапжылмас талабын білдіреді және барлық елдердің еңбекшілерінің негізгі мүдделеріне толық сай келеді.

Жаңа бесжылдық жоспар Совет Одағы мен халықтық демократия елдерінің экономикалық ынтымақтастығы мен туысқаңдық достығының бұрынғыдан әрі нығайып, ұлғаюына, теңправдылық және өзара тиімділік негізінде сауданы күшейткісі келетін барлық елдермен экономикалық қатынастарды күшейтуге қолқабыс етеді.

Жаңа бесжылдық жоспар Совет Одағының халықаралық беделін көтереді. Бар-

бесжылдық жоспар үшін үлкен маңызы бар.

Бесжылдық жоспар жөніндегі директивалар халық шаруашылығының негізгі тапсырмаларын ғана белгілеуге тиіс болғандықтан және оны егжей-тегжейіне дейін дәл көрсетуге болмайтындықтан, партия ұйымдарының, жеке коммунистердің және партияда жоқ жолдастардың директивалар жобасын нақтылайтын көптеген ұсыныстарының бәрін ХІХ съездің директивалары негізінде бесжылдық жоспарды жасау кезінде қарап, пайдалану мақсатқа қолайлы келер еді.

Алайда, директивалардың жобасын түпкілікті түзген кезде кейбір түзетулерді қабылдаған жөн. Атап айтқанда, өнеркәсіп саласында машина жасау өндірісінде автоматиканы өркендету, ауыл шаруашылығы саласында жібек шаруашылығы мен бал арасын өсіру шаруашылығын күшейту, байланыс саласында — радиоландыруды, еңбек саласында — еңбекті қорғау және еңбек ету жағдайларын бұдан былай да жақсарту шараларын жүргізу керек деп көрсету жөн болар еді.

Халықтық Демократия елдерінде де бесінші бесжылдық жоспар жөніндегі директивалардың жобасы еңбекшілердің са-

қа ұшыруда.

Жолдастар, бұрынғы бесжылдықтар сыяқты, жаңа бесжылдық жоспардың да рухтандырушысы — біздің көсеміміз және ұстазымыз Сталин жолдас болып табылады. (Қолшапалақтау).

Съездің қарсаңында Сталин жолдастың «ССРО-дағы социализмнің экономикалық проблемалары» деген жаңа еңбегі жарияланды, бұл еңбек біздің партияны социализмнің экономикалық заңдарын білумен, ССРО-да коммунизм орнату теориясымен, халық шаруашылығын жоспарлаудың ғылыми негіздерін білумен қаруландырды.

Партия мен Үкметтің нұсқаулары бойынша жасалған бесжылдық жоспарды совет адамдары өзінің өндірістік белсенділігін, сталиндік бесінші бесжылдықтың жеңуі жолындағы бүкілхалықтық социалистік жарысты жаңадан мықтап өрлетумен қарсы алады.

Жаңа бесжылдық жоспардың ойдағыдай толық және асыра орындалуын қамтамасыз ету үшін совет адамдары өздерінің күшін аямайды. Коммунист партиясының төңірегіне, өзінің сүйікті көсемі және ұстазы ұлы Сталиннің төңірегіне берік топтасқан совет халқы коммунизмге қарай сеніммен алға басып келеді. (Ұзақ қолшапалақтау).

үлкен жәрдем көрсет

Суслов жолдас бұл ұйымдарының идеялық негізі — партияның хикаулылары, Сталин да социализмнің экономикалары» деген данышпен еңбекшілерді бесінші ды толық және асырадыру болуға тиіс деп

Мінбеге А. Н. Косыгуын съездің делегациялақтан қарсы ал

Сталин жолдастың змнің экономикалық ген данышпандық ж Косыгин жолдас, — парқына біздің елімізде жеңуіне жетудің жолы жолдас бізді қоғамым негізгі экономикалық техника негізінде со

үздіксіз өркендетіп, ж бүкіл қоғамның үздіксі териялдық және мәден рынша толық қанағатт масыз ету болып табы

Данышпан сталиндік ауыр индустрия мен шаруашылығының мық не осының негізінде ж барлық салаларының бірдей өркендеуін қамта тұтынатын заттарды жа үздіксіз артуын қамтам

Елімізде кәзіргі заман жабдықталған ірі-ірі те тігін, мех, аяққим жән орындары салынды. Өне салалары — жасанды жа былғары орнына жұмса тағы басқалары өндірілу кірген аз өнімді құрал- рілген конструкциялы м не агрегаттармен ауысты

Косыгин жолдас өз се

С Ъ Е З Д К Ү Н Д Е Л І Г І

9 октябрьдегі кешкі мәжіліс

Кешкі мәжілісте Сабуров жолдастың Партияның ХІХ съезінің ССРО-ны өркендетудің 1951—1955 жылдарға арналған бесінші бесжылдық жоспары жөніндегі директивалары туралы баяндамасы бойынша жарыссөздің жалғасы болды.

Председательдік етуші Аристов жолдас ріннің сөзді Кутырев жолдасқа (Свердлов облысы) берді.

Кутырев жолдас социализм елінің та-

быстары туралы айтып, мұны Свердлов облысының өмірінен алынап мысалдармен қуаттады.

Кутырев жолдас Ғылым академиясы мен Мемлекеттік жоспарлау комитетінің атына сын ескертулерін айтты.

Кеме жасау өнеркәсібі министрі Малышев жолдас жаңа бесжылдық жөніндегі съезд директиваларының жобасын халқымыздың толық мақұлдағандығын айтты.

Машина жасаушылардың мол тәжірибесі, деді Малышев жолдас, жаңа бесжылдықта партия мен үкметтің тапсырмаларын олар абырмен орындайды, деп мәлімдеуге толық дәлел.

Мінбеге ССРО Мақта шаруашылығы министрі Юсупов жолдас шықты.

Юсупов жолдас мақта өсіруші ауылшаруашылық артельдерін нығайту үшін мемлекет керектегінің бәрін істеп отыр-

ғандығын атап көрсетті. Өздерінің қоғамдық шаруашылықтарын өркендету үшін және қолхозшылардың материалдық әлауқат дәрежесін үздіксіз арттырып отыру үшін бұл артельдердің жеткілікті қорлары бар. Мақта егілетін жерлерді суландыру жөніндегі шаралар кеңінен жүргізілуде. Мақта егуші облыстарды ең жаңа машина техникасымен үздіксіз жабдықтау жүзеге асырылуда. Алайда бұл техника

РЕДАКЦИЯ МЕН ОБЛЫСТЫҚ ГАЗЕТТЕР БАСПАСЫНЫҢ АДРЕСІ: Қазақ ССР, Петропавл қаласы, Петренев көшесі, 92-үй. ТЕЛЕФОНДАР: редактор — 1-86, редактордың партия және ауылшаруашылық бөлімдері — 2-38, өнеркәсіп-транспорт және тілшілер бөлімдері — 1-33-2, корректорлар бюросы — 4-39. Газет баспасы — 0-22, газет табыс етілмесе —